

Το Τμήμα Κοινωνικής Ανθρωπολογίας και Ιστορίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2015-2016 εντατικό μονοετές Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) με τίτλο «Κρίση και Ιστορική Αλλαγή», το οποίο απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Το ΠΜΣ «Κρίση και Ιστορική Αλλαγή» προσφέρει μια σφαιρική εξέταση του ζητήματος της ιστορικής μεταβολής στα μείζονα πεδία της ανθρώπινης δράσης, μέσα από συγκεκριμένα κάθε φορά ιστορικά παραδείγματα, ενώ παράλληλα εκπαιδεύει τις φοιτήτριες και τους φοιτητές στα μεθοδολογικά εργαλεία και τις αναλυτικές προσεγγίσεις της σύγχρονης ιστορικής έρευνας.

Στη διάρκεια του εαρινού εξαμήνου, παράλληλα με την παρακολούθηση των μαθημάτων, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες εκπονούν ιστορική έρευνα, την οποία και παρουσιάζουν σε ειδικό επιστημονικό εργαστήριο στο τέλος του εξαμήνου.

Το ΠΜΣ «Κρίση και Ιστορική Αλλαγή» έχει πιστοποιηθεί από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης και έχει λάβει τον ανώτατο βαθμό αξιολόγησης «Fully Compliant».

Περισσότερες πληροφορίες στην ηλεκτρονική διεύθυνση: <https://www.sah.aegean.gr/postgraduate/pms-krisi-kai-istoriki-allagi/>.

Η σχέση ιστορίας, ως ακαδημαϊκής πειθαρχίας, και κινηματογράφου, ως μορφής τέχνης που επιχειρεί να πραγματευθεί την σχέση με το παρελθόν, είτε αναφερόμενη σε κάποιο ιστορικό πλαίσιο ως φόντο μιας μυθοπλασίας, είτε επιχειρώντας να αναπαραστήσει ιστορικά συμβάντα ή την ζωή ιστορικών προσωπικοτήτων, μόνο σχετικά πρόσφατα απασχολεί συστηματικά τους ιστορικούς. Δεν θα όφειλαν οι ιστορικοί, για τους οποίους το αρχείο και η ιστοριογραφία αποτελούν βάσεις της εργασίας τους, να προβληματιστούν για το πώς άλλες επαγγελματικές-καλλιτεχνικές ομάδες ασχολούνται με ιστορικές αναπαραστάσεις μέσα από διαφορετικές διαδρομές, όπου η εικόνα, ο ήχος, η κίνηση και το χρώμα έχουν βαρύνουσα θέση; Δεν θα όφειλαν να ενδιαφερθούν για τη θέση της δραματοποίησης σε ένα κινηματογραφικό έργο, μια μορφή τέχνης που απευθύνεται σε πολύ μεγάλα ακροατήρια; Να ενδιαφερθούν για τη γλώσσα του κινηματογράφου στην οργάνωση της ιστορικής πληροφορίας και την παραγωγή ιστορικού νοήματος και αληθοφάνειας; Και ποια βαρύτητα θα μπορούσε να έχει ο κινηματογράφος στον αναστοχασμό των ιστορικών για τις μυθοπλαστικές, δημιουργικές διαστάσεις της ιστορικής γραφής; Η απάντηση στα ερωτήματα αυτά δεν είναι αυτονόητη, καθώς ιστορία και κινηματογραφική μυθοπλασία δεν μοιράζονται τις ίδιες δεσμεύσεις ούτε τις ίδιες ελευθερίες, χωρίς όμως αυτό να σημαίνει ότι οι κινηματογραφιστές αντιμετωπίζουν το παρελθόν ως αντικείμενο αναπαράστασης και πηγή έμπνευσης με τρόπο ριζικά διαφορετικό από τους ιστορικούς.

Στο εργαστήριο θα διερευνηθούν αυτά τα ερωτήματα, με στόχο την κατανόηση των δυνατοτήτων και των ορίων της σχέσης ιστορίας και κινηματογράφου ως μέσων παραγωγής ιστορικού νοήματος μέσα σε ένα μεταβαλλόμενο πολιτισμικό και πολιτικό περιβάλλον, όπου οι μεταφορικές χρήσεις του παρελθόντος για το παρόν είναι συχνές.

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
«Κρίση και Ιστορική Αλλαγή»
Ακαδημαϊκό Έτος 2025-2026

Επιστημονικό Εργαστήριο

Ιστορία και κινηματογράφος:
Σχέσεις, παραδοχές, όρια

Μυτιλήνη
20-21 Ιουνίου 2026

Λόφος Πανεπιστημίου
Κτήριο Γεωγραφίας, Αίθουσα Γ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΑΙΓΑΙΟΥ

ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ
ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Σάββατο 20 Ιουνίου

09:50-10:00	Έναρξη
ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ: ΤΡΙΩΝ	
10:00-10:40	Δούγια Ελένη Ταξίδι και παραγωγή αφηγηματικού χώρου στο υστεροβυζαντινό μυθιστόρημα <i>Βέλθανδρος και Χρυσάντζα</i>
10:40-11:20	Κλέαρχος Περράκης Οικονομικές όψεις της λειτουργίας του Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως στα τέλη του 18ου και τις αρχές του 19ου αιώνα
11:20-12:00	Γεώργιος Μπαξεβάνης Ουτοπική σκέψη κατά τον αγγλικό εμφύλιο πόλεμο: Οι περιπτώσεις των Gabriel Plattes και Gerrard Winstanley
12:00-12:20	Διάλειμμα
12:20-13:00	Κωνσταντίνος Βότσης Η μαγεία μετάξυ λόγιας θεώρησης και ποινικής πρακτικής στην πρώιμη νεότερη Αγγλία: Οι δαιμονολογικές πραγματείες του Ιακώβου Α΄ και του William Perkins και οι μάγισσες του Belvoir
13:00-13:40	Κωνσταντίνος Ζαφειρόπουλος Η Ελισαβετιανή περίοδος στη θατσερική Βρετανία: Σάτιρα και δημόσια ιστορία στη σειρά Blackadder II
13:40-14:20	Κωνσταντίνα Αναγνώστη Περιπέτειες της ιστορικής μνήμης: Η περίπτωση του Διονυσίου Φιλοσόφου (Σκυλοσόφου)

Απογευματινή συνεδρία

ΚΥΡΙΑ ΟΜΙΛΙΑ	
19:00-19:40	Ελευθερία Θανούλη (ΑΠΘ) Η Ιστορία στον Κινηματογράφο: Αναπαριστώντας και εξηγώντας το παρελθόν
19:40-20:20	Συζήτηση

Κυριακή 21 Ιουνίου

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ: ΤΡΙΩΝ	
10:00-10:40	Ολυμπία Μιχαλοπούλου Ανάμεσα στη φροντίδα και τη βία: Ο ρόλος και η εμπειρία των γυναικών στους Βαλκανικούς Πολέμους
10:40-11:20	Καρυσφύλλης Γοδοσίδης Η δημογραφική πολιτική στη φασιστική Ιταλία (1922-1943)
11:20-12:00	Αντωνία Αράπογλου Γυναικείες φωνές για τη Μικρασιατική καταστροφή
12:00-12:20	Διάλειμμα
12:20-13:00	Ολυμπία Παπαϊωάννου Ο θεσμός της αντιπαροχής και η «χρυσή εποχή» της ελληνικής οικονομίας, 1953-1973
13:00-13:40	Μάριος Λέστερ Γκουτιέρες-Βαΐτσος Συγκριτική ανάλυση των οικονομικών πολιτικών των καθεστώτων της Ελλάδας (1967-1974) και της Νικαράγουα (1970-1979)

Απογευματινή συνεδρία

ΚΥΡΙΑ ΟΜΙΛΙΑ	
18:00-18:40	Έλλη Λεμονίδου (Πανεπιστήμιο Πατρών) Ιστορικό παρελθόν και κινηματογράφος: μια αμφίδρομη σχέση
18:40-19:10	Συζήτηση
19:10-19:30	Διάλειμμα
ΣΤΡΟΓΓΥΛΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	
19:30-20:15	Συμμετέχουν: Χάρης Εξερτζόγλου, Ελευθερία Θανούλη, Έλλη Λεμονίδου Συντονισμός: Ελένη Γκαρά
20:15-21:00	Συζήτηση

ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ: ΟΥΣΕΣ

Προσκεκλημένοι ες

Ελευθερία Θανούλη
Καθηγήτρια, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Έλλη Λεμονίδου
Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Πατρών

Φοιτητές: ήτρίες 2025-26

Κωνσταντίνα Αναγνώστη
Αντωνία Αράπογλου
Κωνσταντίνος Βότσης
Μάριος Λέστερ Γκουτιέρες-Βαΐτσος
Καρυσφύλλης Γοδοσίδης
Ελένη Δούγια
Κωνσταντίνος Ζαφειρόπουλος
Ολυμπία Μιχαλοπούλου
Γεώργιος Μπαξεβάνης
Ολυμπία Παπαϊωάννου
Κλέαρχος Περράκης

Διδάσκοντες: ουσεσ 2025-26

Ελένη Γκαρά
Χάρης Εξερτζόγλου
Γιώργος Πλακωτός
Χρίστος Μπέλλας
Γιάννης Σμαρνάκης